

MRF 2024.96

Retten i Odenses dom 24. april 2024, sag 4-628/2024

Anklagemyndigheden mod T ApS

T ApS idømt bøde på 50.000 kr. for overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens §§ 19 og 27 ved at rekvirere virksomhed B A/S til nedbrydning af olietank uden at sikre, at olietanken var forskriftsmæssigt lukket, hvorved der skete forurening, og for overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 71 ved ikke straks at have underrettet myndighederne. Bøden nedsat under hensyn til, at T ApS havde afholdt omkostningerne ved oprydning.

T ApS drev gartneri på en ejendom ved Odense. I foråret 2022 indgik T ApS en aftale med genanvendelsesvirksomheden B A/S om at nedbryde og fjerne en nedlagt olietank, hvor B A/S i aftalen betingede sig af, at der ikke var behov for miljøsanering inden skrotning. Den 4. juli 2022 blev arbejdet igangsat af B A/S, hvorved der blev udledt 30-40 tons olie, da tanken viste sig ikke at have været tom. B A/S rekvirerede herefter virksomheden E, som sugede 31 tons olie op. Hverken T ApS eller B A/S underrettede Odense Kommune om hændelsen. Den 19. august 2022 konstaterede T ApS, at der var olieforurening i ingeniørgang under gartneriets drivhuse, hvorfra olien løb ud til en samlebrønd og videre ud til grønne områder med forbindelse til Odense Å. Den 24. august 2022 underrettede T ApS kommunen om forløbet. Den 15. marts 2024 blev der rejst straffesag mod T ApS for at overtræde miljøbeskyttelseslovens (mbl.) § 110, jf. §§ 19, 27 og 71. Med hensyn til overtrædelsen af §§ 19 og 27 anførte anklagemyndigheden bl.a., at T A/S burde have sikret sig, at tanken var tom inden aftalen med B A/S om at fjerne tanken, så forureningen var undgået. Anklagemyndigheden fandt videre, at T ApS havde overtrådt mbl. § 71 ved ikke straks at have underrettet kommunen efter udslippet den 4. juli 2022 og ved først at have underrettet kommunen den 24. august 2022 om forureningen i ingeniørgangene,

som T ApS havde konstateret den 19. august. Anklagemyndigheden nedlagde påstand om bøde på 80.000 kr. Samtidig blev der i en selvstændig sag rejst tiltale mod B A/S for overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 71 for ikke at underrette kommunen, men udfaldet af denne sag er ikke oplyst. T ApS bestred ikke det faktiske forløb, men afviste, at der var grundlag for idømmelse af bøde. Efter bevisførelsen lagde byretten til grund, at olietanken ikke var miljøsaneret forud for påbegyndelse af B A/S' arbejde, og at T ApS som minimum burde have gjort B A/S opmærksom på, at dette skulle undersøges, inden nedbrydningen gik i gang, uanset at B A/S var en professionel aktør. Videre lagde retten til grund, at der var sket oprydning efter udslippet, men at dette ikke fritog T ApS som ansvarlig for olietanken i at underrette kommunen, idet T ApS ikke som erhvervsvirksomhed kunne henvise til, at B A/S ikke havde oplyst T ApS om, at kommunen skulle underrettes, fordi pligten til at underrette efter miljøbeskyttelseslovens § 71 påhviler den, som er ansvarlig for de indretninger, der har givet anledning til forurening, og denne forpligtelse kan ikke delegeres. På den baggrund fandtes T ApS skyldig efter tiltalen. Under hensyn til, at T ApS havde iværksat afværgeforanstaltninger og anvendt betydelige mængder af egne midler, fandt byretten, at bøden skulle fastsættes til 50.000 kr.

Kommentar: *Dommen understreger, at når en virksomhed antager en selvstændig entreprenør i forbindelse med forurening og affald, frigør dette ikke virksomheden for underretningspligten efter miljøbeskyttelseslovens § 71 ved uheld, ligesom den understreger, at en virksomhed har pligt til at oplyse en professionel entreprenør, hvis der er uklarhed om, hvorvidt en olietank er forskriftsmæssigt lukket. Af det sidste følger yderligere, at hvis T ApS i den foreliggende sag havde oplyst B A/S om denne risiko, er det ikke givet, at der var grundlag for strafansvar for overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens §§ 19 og 27, hvis forureningen alene skyldtes, at B A/S ikke havde undersøgt tanken tilstrækkeligt. Så forureningen er ikke i sig selv strafbar for T ApS, hvis der ikke er noget at bebrejde T ApS. Hertil må dog tilføjes, at der i relation til jordforureningen nok ville have været grundlag for at*

MRF 2024.96

meddele påbud til T ApS om undersøgelse og oprydning efter jordforureningslovens §§ 40 og 41, jf. jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, men det blev efter dommens oplysninger ikke relevant, da T ApS ifølge dommen fjernede forureningen efterfølgende.

DOM

afsagt den 24. april 2024

Retten nr. 4-628/2024

Politiets nr. 2300-88110-00067-22

Anklagemyndigheden

mod

T ApS

cvr-nummer ...

Anklageskrift er modtaget den 15. marts 2024.

T ApS er tiltalt for overtrædelse af

miljøbeskyttelsesloven § 110, stk. 1, nr. 1, nr. 7 og nr. 17, jf. stk. 2, stk. 4 og stk. 5, jf. § 19, stk. 1, § 27, stk. 1 samt § 71, stk. 1 og stk. 2,

ved i perioden fra den 4. juli 2022 til den 24. august 2022 ca. kl. 13.15 på gartneriet, X-vej 30, Fangel ved Odense samt på tilstødende matrikler, som led i erhverv, at være ansvarlig for at der uden tilladelse og uden at sikre sig at oplag ikke kunne forurene skete udledning af Heavy Fuelolie på grunden og til nærliggende jorde/grønne områder og vandløb ligesom tiltalte og B A/S hvis sag behandles særskilt, ikke straks underrettede de rette myndigheder om, at olien havde medført væsentlig forurening/miljøskade eller overhængende fare herfor, samt undladt at forhindre yderligere forurening/miljøskade samt forhindret faren herved, idet B A/S

den 4. juli 2022 foretog nedbrydning af en olietank ved gartneriet, uden i tilstrækkelig grad at sikre sig at tanken var tom, hvorefter der som følge af nedbrydningsarbejdet flød olie ud fra tanken på jorden samt til en ingeniørgang under gartneriets drivhuse og videre til en samlebrønd, hvorfra olien sammen med overfladevand løb under X-vej og videre ud til grønne områder med tilknytning til Odense Å, uden at tiltalte og B A/S

herefter foretog underretning af Odense Kommune, Miljøvagten eller andre myndigheder, ligesom tiltalte T ApS senere omkring den 19. august 2022 fik mistanke om yderligere eller fortsat olie og forurening på ejendommen og de omkringliggende områder, men først den 24. august 2022 foretog underretning til Odense Kommune og Miljøvagten, alt hvorved der skete væsentlig forurening og overhængende fare for yderligere forurening, af jorden ved gartneriet, samt nærliggende grønne områder, moser og vandløb, herunder vandløb med tilknytning til Odense Å.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Tiltalte har erkendt de faktiske omstændigheder, men bestrid bødepåstanden.

Sagens oplysninger

Der har været afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne C fra Odense Kommune og produktionsdirektør D fra B A/S

Forklaringerne er lydoptaget i medfør af retsplejelovens § 711 og gengives ikke i dommen.

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter bevisførelsen lægger retten til grund, at tiltalte som ejer af grunden X-vej 30 rekvirerede B A/S til at forestå nedbrydning af en olietank på grunden. Af "Tilbud X-vej 30" (bilag 1-12, side 2) fremgår det, at en forudsætning for arbejdet var, at der ikke var behov for miljøsanering inden skrotning, hvilket efter vidneforklaringen fra D må forstås således, at olietanken skulle være tom med undtagelse af en minimalmængde bundslam.

Vidnet D har forklaret, at efter B A/S havde lavet hul i tanken, var der løbet en stor mængde olie ud af tanken, som umiddelbart efter blev skyllet ned og suget op af E. Efter udførelsen af arbejdet fik B A/S en opgørelse fra E hvoraf fremgik, at der var suget 31 tons olie og vand op fra stedet. C fra Odense Kommune har som vidne forklaret, at der anslået var løbet 30-40 tons olie ud, og at der efter hans vurdering ikke kan have været tale om bundslam.

Efter vidneforklaringerne om mængden af olie, som blev suget op af E og den mængde, som anslået var sluppet ud og havde bredt sig til vådområdet beliggende X-vej 21, finder retten, at olietanken ej kan have været miljøsaneret forud for B A/S påbegyndelse af arbejdet. Tiltalte burde som ejer af olietanken have sikret sig, at denne forudsætning var opfyldt, eller som minimum have gjort B A/S opmærksom på, at dette skulle undersøges nærmere, inden arbejdet blev påbegyndt, uanset at man havde hyret en professionel aktør til at forestå arbejdet.

Efter olieudslippet foretoges som beskrevet oprydning på stedet ved E og der er herefter modstridende forklaringer om, hvorvidt arbejdet med oprydning efter olieudslippet var afsluttet. Tiltalte har forklaret, at han ikke fik nogen evaluering af oprydningsarbejdet, og at han havde en formodning om, at B A/S som den professionelle part, ville give besked, hvis nogen skulle orienteres om udslippet. Tiltalte foretog sig derfor ikke yderligere, og der var efterfølgende ikke noget synligt at se på matriklen i relation til, at der havde været et olieudslip. Tiltalte har forklaret, at han bemærkede en lugt af olie, og derfor kontaktede B A/S som oplyste ham, at

det var helt sædvanligt efter sløjfning af en olietank. D fra B A/S har forklaret, at der blev lavet en aflevering med direktøren for tiltalte, inden de forlod stedet, og at de aftalte, at olien i ingeniørgangen skulle tiltalte selv tage sig af. Han kan ikke afvise, at der har været dialog omkring lugten.

Uanset om tiltalte eller vidnets forklaring lægges til grund, påhviler pligten efter miljøbeskyttelsesloven § 71, den, som er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening. Pligten kan ikke delegeres til en anden part, ligesom ukendskab til reglerne ikke disculperer, navnlig ikke, når der er tale om et ejerskab, som har et erhvervsmæssigt sigte. Ejeren må således undersøge hvilke pligter, som følger med et ejerskab af en indretning som en olietank, der i nogle tilfælde kan medføre forurening.

Tiltalte burde således allerede i forbindelse med det akutte olieudslip den 4. juli 2022 og senest den 19. august 2022, hvor der efter tiltaltes egen forklaring blev konstateret olie i ingeniørgangen, have underrettet de relevante myndigheder, eller foretaget en nærmere undersøgelse af hvilke pligter, der påhviler ejeren i tilfælde af et olieudslip som det skete.

Tiltalte er derfor skyldig i overensstemmelse med den rejste tiltale.

Efter tiltaltes forklaring lægger retten til grund, at tiltalte i forbindelse med oprydningsarbejdet bistod med oprydning, herunder at tiltalte anvendte en ikke ubetydelig mængde af egne midler. Den påståede bøde på 80.000 kr. nedsættes derfor skønmæssigt jf. straffelovens § 82, stk. 1, nr. 11.

Straffen fastsættes til en bøde på 50.000 kr., jf. miljøbeskyttelsesloven § 110, stk. 1, nr. 1, nr. 7 og nr. 17, jf. stk. 2, stk. 4 og stk. 5, jf. § 19, stk. 1, § 27, stk. 1 samt § 71, stk. 1 og stk. 2.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, T ApS, skal betale en bøde på 50.000 kr.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Bolette Lysbjerg Mønster
dommerfuldmægtig

/mma